

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 13 Olomouc

okresní pracoviště Olomouc

Inspekční zpráva

Speciální škola DC 90, s.r.o.
Nedbalova 35, 772 00 Olomouc - Topolany

Identifikátor ředitelství: 600 026 671

IZO: 110 300 157

Zřizovatel: Dětské centrum 1990 se sídlem v Olomouci
Nedbalova 36, 772 00 Olomouc - Topolany

Školský úřad Olomouc, Wellnerova 25, PSČ 779 00

Čj.	132 434/99-005006
Signatura	km2os301

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitelka školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu	4
2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin	5
2.3.1 Teoretické vyučování	5
2.3.2 Praktické vyučování	6
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	7
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	8
3.1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávací činnosti	8
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	8
3.3 Odborné a pedagogické řízení	9
3.3.1 Organizační struktura	9
3.3.2 Organizace praktického vyučování	10
3.3.3 Personální struktura	10
3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	11
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	11
3.5 Informační systém, vnitřní a vnější	12
3.6 Vedení povinné dokumentace	12
3.7 Výroční zpráva	12
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	13
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI .	14
4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	14
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek	15
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování	16
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	19
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	20
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	20
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost	20
4.8 Hodnocení činnosti součástí školy	21
5 ZÁVĚR	22
5.1 Závěry inspekce	22
5.2 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	23
5.3 Datum a podpis ředitelky kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	23
5.4 Další adresáti zprávy	23
5.5 Připomínky ředitelky školy	23

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

13. - 19. května 1999

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Mgr. Vojtěch Chromeček
Členové týmu: Mgr. Zdeněk Krejčířík
PaedDr. Rudolfa Kukulová
Mgr. Miroslava Rajhelová
Mgr. Lenka Zedková

1.4 Ředitelka školy

Ředitelka Speciální školy DC 90, s.r.o., Mgr. Hana Mazalová ukončila k 30. dubnu 1999 pracovní poměr dohodou. Řízením školy v době inspekce byla pověřena Ing. Jitka Lattová, zástupkyně ředitelky školy.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- výpis z obchodního rejstříku (číslo výpisu 43506/97)
- rozhodnutí o zařazení do sítě škol čj. 33 802/98-21
- povinná dokumentace školy dle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav.
- učební dokumenty, tematické plány učiva, individuální vzdělávací programy žáků
- výroční zprávy školy za školní rok 1997/1998
- koncepce školy a roční plán práce pro školní rok 1998/1999
- další dokumentace ředitelky školy vztahující se k řízení školy
- záznamy z hospitací
- dotazníky pro rodiče

2 VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně-vzdělávací program, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Speciální škola DC 90, s.r.o, (dále škola) dle platného rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení sdružuje šest typů škol, školní družinu a internát.

Výchova a vzdělávání zdravotně postižených dětí a žáků se uskutečňuje podle těchto výchovně-vzdělávacích programů:

Speciální mateřská škola

Vzdělávací program pro mateřské školy a individuální výchovně-vzdělávací programy pro jednotlivé děti

Pomocná škola

Vzdělávací program pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy čj. 24 035/97-22

Zvláštní škola

Vzdělávací program zvláštní školy čj. 22 980/97-22

Speciální základní škola

Vzdělávací program Základní škola čj. 16 847/96-2

Praktická škola s tříletou přípravou

Učební dokumenty čj. 22 583/96-24, zaměřené na péči o rodinu a vedení domácnosti

Odborné učiliště

Učební obor 27-64-2 Keramické práce, učební dokumenty čj. 20 147/95-24

Učební obor 45-88-2 Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce, učební dokumenty čj. 20 359/95-24

Pro všeobecně vzdělávací předměty byly MŠMT ČR schváleny učební osnovy pod čj. 20 799/91-23. Výuka dle těchto dokumentů není realizována.

Škola vyučuje podle platných učebních dokumentů vydaných MŠMT ČR. V odborném učilišti jsou všeobecně vzdělávací předměty nesprávně vyučovány podle učebních osnov praktické školy s tříletou přípravou. Výuka učebních oborů je v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol.

2.2 Další informace o výchovně-vzdělávacím programu

Vzhledem k různému rozsahu a především kombinovanému postižení některých dětí a žáků se ve všech typech škol pracuje také podle individuálních vzdělávacích programů.

Výchovně-vzdělávací práce školy je propojena s činnostmi, které svými zaměstnanci zabezpečuje zřizovatel školy - občanské sdružení Dětské centrum 1990. Podle potřeby je dětem a žákům zajištěna skupinová a individuální rehabilitace, hipoterapie, kanisterapie, logopedická péče, psychologické služby a pravidelný dohled odborných lékařů.

Žáci, kteří jsou osvobozeni od povinné školní docházky, včetně dospělých zdravotně postižených jedinců, mohou využívat služeb stacionáře a dílen (arteterapie), někteří absolventi školy jsou zaměstnáni ve svém oboru přímo v zařízení občanského sdružení (chráněné dílny).

Výchovně-vzdělávací program školy vhodně doplňuje také činnost školní družiny, internátu a zájmových kroužků.

Česká školní inspekce velmi pozitivně hodnotí návaznost a prostupnost jednotlivých typů škol a jejich vzdělávacích programů.

Ve spojení se zřizovatelem je dětem a žákům školy poskytována komplexní péče v nadstandardním rozsahu.

2.3 Přehled o počtu žáků, tříd a učebních skupin

2.3.1 Teoretické vyučování

Kapacita školy je naplněna přibližně na 70 % plánované kapacity, stanovené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol. Ke dni inspekce měla škola 73 žáky.

Speciální mateřská škola

Třída	Počet dětí	Ve věku	S odkladem PŠD*
1	4	4 - 7 let	1

*PŠD - povinná školní docházka

Speciální základní škola, zvláštní škola a pomocná škola

Třída	Typ školy	Ročník, stupeň	Počty žáků	Celkem
A	zvláštní škola	4. ročník	1	5
	pomocná škola	nižší stupeň	1	
		střední stupeň	1	
		vyšší stupeň	2	
B	zvláštní škola	1. ročník	1	6
	základní škola	2. ročník	4	
C	zvláštní škola	1. ročník	1	5
		2. ročník	3	
	základní škola	3. ročník	1	
D	zvláštní škola	6. ročník	2	6
		7. ročník	1	
		9. ročník	2	
základní škola	7. ročník	1		
E	pomocná škola	nižší stupeň	3	5
		střední stupeň	2	
F	pomocná škola	nižší stupeň	4	5
		střední stupeň	1	
G	pomocná škola	nižší stupeň	1	4
		vyšší stupeň	3	
Celkem				36

Žáci speciální základní školy jsou v rozsahu jedné až dvou hodin denně vyučování samostatně (celkově žáci 1. a 3. ročníku 5 hodin týdně a žák 7. ročníku 10 hodin týdně).

Počty žáků v jednotlivých třídách jsou nízké, nepřekračují však stanovené minimální počty žáků na třídu. Vyučujícím umožňují důsledně uplatňovat individuální přístup, který je vzhledem ke složení tříd (různé druhy a stupně zdravotního postižení žáků) naprosto nezbytný.

Praktická škola s tříletou přípravou

Ročník	Třída	Počet žáků	Z toho dívek
1.	I. PŠ	6	2
2.	II. PŠ	2	1
3.	III. PŠ	3	2
Celkem		11	5

Žáci 2. a 3. ročníku jsou vyučováni všeobecně vzdělávacím i odborným předmětům společně.

Zaměření praktické školy neodpovídá zcela skladbě žáků, protože je určeno především pro dívky.

Odborné učiliště (tříleté obory)

Ročník	Třída	Název oboru	Počet žáků	Z toho dívek
1.	I. Z	Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce	6	-
	I. K	Keramické práce	2	1
2.	II. K	Keramické práce	3	2
3.	III. Z	Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce	7	4
	III. K	Keramické práce	4	-
Celkem			22	7

Žáci 1. a 2. ročníku jsou vyučováni společně všeobecně vzdělávacím předmětům, u učebního oboru 27-64-2 Keramické práce také odborným předmětům. Žáci 3. ročníků jsou vyučováni společně pouze všeobecně vzdělávacím předmětům.

2.3.2 Praktické vyučování

V praktickém vyučování se formou skupinové výuky připravují 33 žáci v 6 pracovních skupinách. Počty žáků v jednotlivých skupinách nepřekračují stanovenou maximální ani minimální výši.

Praktická škola s tříletou přípravou

Se zaměřením	Počet skupin	Ročník	Počet žáků
na péči o rodinu a vedení domácnosti	1	1.	6
	1	2. + 3.	5
Celkem	2		11

Odborné učiliště

Kód a název oboru	Počet skupin	Ročník	Počet žáků
27-64-2 Keramické práce	1	1.+ 2.	5
	1	3.	4
45-88-2 Květinářské, zelinářské a ovocnářské práce	1	1.	6
	1	3.	7
Celkem	4		22

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Ve školách, v nichž je plněna povinná školní docházka, získávají žáci **základní vzdělání** v rozsahu používaných učebních dokumentů.

Praktická škola poskytuje přípravu pro výkon jednoduchých činností dle zaměření. Ukončuje se vykonáním závěrečné zkoušky. Úspěšný absolvent získává **nižší střední vzdělání**.

Odborné učiliště poskytuje odbornou přípravu v učebních oborech s upravenými učebními plány. Ukončuje se vykonáním závěrečné zkoušky. Úspěšný absolvent obdrží výuční list a získává **nižší střední odborné vzdělání**.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry, plánování výchovně-vzdělávací činnosti

Škola je jedním ze zařízení občanského sdružení Dětského centra 1990, jehož hlavním úkolem je poskytování komplexní péče postiženým jedincům (zejména s kombinovaným postižením), a to na úseku zdravotním, sociálním a výchovně-vzdělávacím, při zachování bezprostředního kontaktu s rodinou. K dalším zařízením občanského sdružení patří stacionář, dílny a chráněné dílny.

Koncepce školy, zpracovaná v písemné podobě na období let 1997 - 2000, vychází ze základních principů zřizovatele školy. Vedle obecně platných úkolů k zajištění kvalitního výchovně-vzdělávacího procesu patří k dlouhodobým cílům také dořešení majetkoprávních vztahů v souvislosti se vznikem školy jako samostatného právního subjektu, vyhledávání a získávání nových žáků, vytvoření rady školy, navázání spolupráce se soukromými školami v regionu, zvýšení odborné a pedagogické způsobilosti mistrů odborné výchovy na úseku praktického vyučování a rozšíření vzdělávacích programů školy o praktickou školu s jednoletou a dvouletou přípravou (návaznost na pomocnou školu).

Dílčí úkoly jsou pak rozpracovány do plánu rozvoje školy. V jeho úvodu je analyzován současný stav a ve vztahu k celkové koncepci školy je hodnoceno splnění úkolů za předcházející období. Jednotlivým pracovníkům i oblastem školy jsou tímto plánem stanoveny úkoly na školní rok. Jeho součástí je plán kontrolní činnosti, plán schůzí pedagogické rady a třídních schůzek, výchovného poradenství, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, doplňování materiálního a technického vybavení a protidrogové prevence. Na sestavování celoročního plánu akcí, které škola pořádá nebo se jich účastní, mají učitelé možnost se podílet.

Koncepční záměry školy jsou stanoveny, plánování je systematické, plány jsou sledovány a vyhodnocovány. ČŠI hodnotí tuto oblast jako funkční součást řízení školy a jeho úroveň považuje za spíše nadprůměrnou.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Speciální mateřská škola

Úkoly vzdělávacího programu i individuální programy, které jsou zaměřeny především na rozvoj sebeobslužných dovedností, sociální interakci a komunikaci, pozornost, motoriku a poznávací proces i na elementární vědomosti a dovednosti, jsou průběžně plněny.

Pomocná škola

Zvláštní škola

Speciální základní škola

Učební plán je dodržen, v plnění učebních osnov nebyly zjištěny nedostatky. Nepovinné předměty nejsou zařazeny.

Praktická škola

Učební plán je dodržen. V plnění učebních osnov nebyly zjištěny nedostatky, vzhledem k nižší úrovni mentálních schopností žáků je využito možné úpravy (redukce) obsahu učiva. Jako nepovinný předmět jsou zařazeny sportovní hry.

Odborné učiliště

Učební plán je upraven v souladu s poznámkami k učebnímu plánu. Jako nepovinný předmět je ve všech ročnících zařazen předmět informatika v rozsahu dvou hodin týdně.

Obsah učebních osnov pro odborný výcvik oboru 27-64-2 Keramické práce je upraven vzhledem ke speciálním potřebám a možnostem žáků. ČŠI doporučuje zvážit možnost vypracovat a po schválení MŠMT ČR realizovat výuku tohoto učebního oboru podle vlastních učebních osnov, které by lépe vyhovovaly potřebám a možnostem žáků s více vadami (zaměření nikoliv na strojní, ale ateliérové práce) i materiálně-technickým podmínkám a vybavení školy.

Učitelé rozpracovali učební osnovy do tematických plánů a v souladu s učebními dokumenty využili možnosti úpravy obsahu učiva vzhledem ke specifickým potřebám žáků. Jejich namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že v odborném učilišti i praktické škole jsou všeobecně vzdělávací předměty vyučovány podle stejných učebních osnov, a to pro praktickou školu. Přes podobnost obou dokumentů nejsou učební osnovy předmětů český jazyk, matematika a občanská výchova v odborném učilišti zcela plněny.

Individuální vzdělávací programy (IVP)

Obsahují stručnou pedagogickou diagnózu a konkrétní úkoly pro školní rok. Zaznamenán je i způsob hodnocení (klasifikace) žáků a spolupráce s rodiči. Jsou opatřeny podpisy vyučujících, zákonných zástupců a ředitelky školy. Většina těchto plánů je vytvořena účelně a má nadprůměrnou úroveň.

V odborném učilišti a praktické škole jsou IVP zpracovány především pro žáky, kterým jejich kombinované postižení (především mentální a tělesné) neumožňuje zvládnout obsah osnov praktického vyučování v plném rozsahu. Rezervy jsou ve vyhodnocování stanoveného postupu, analýze vývoje a návrzích případných úprav těchto plánů.

Učební plány všech typů škol jsou plněny. Nedostatky byly zjištěny v plnění učebních osnov českého jazyka, matematiky a občanské výchovy v odborném učilišti.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

Organizační schéma je zpracováno podle pracovišť, stejným způsobem je rozdělena odpovědnost mezi ředitelku školy a zástupkyni. V jejich kompetenci jsou zahrnuty všechny oblasti řízení a kontroly (výchovně-vzdělávací, mimoškolní, provozně ekonomické). Zástupkyně ředitelky školy má plnou odpovědnost za svěřený úsek v Topolanech (odborné učiliště a praktická škola). Provozní ani ekonomický úsek školy nebyl do organizační struktury začleněn, činnost těchto úseků byla ke dni inspekce zabezpečována převážně pracovníky občanského sdružení. Nejsou dořešeny pracovněprávní vztahy mezi zaměstnanci obou subjektů. Delegování kompetencí všem pedagogickým pracovníkům je písemně vymezeno. Jejich povinnosti jsou uvedeny také ve vnitřním řádu školy, který byl projednán a schválen pedagogickou radou.

Ve škole není ustanovena samostatná funkce výchovného poradce. Úkoly této oblasti zabezpečovala ředitelka školy.

Metodické orgány nejsou zřízeny.

Pedagogická rada je poradním orgánem, nezasahuje do kompetence ředitelky školy. Podle plánu je svolávána 4x ročně. Vedle hodnocení prospěchu a chování žáků se zabývá také organizačními záležitostmi. Ze zápisů vyplývá, že na těchto jednáních je

vyučujícím dán dostatečný prostor k diskuzi a že jednání pedagogické rady slouží rovněž k průběžnému hodnocení práce školy. Organizování pracovních porad na obou pracovištích školy však není z hlediska jejich četnosti optimální.

Organizační struktura je stanovena, vychází ze specifických podmínek školy, tj. úzké propojenosti činností občanského sdružení a školy. Rezervy jsou ve vytvoření samostatného ekonomického úseku, dořešení pracovněprávních vztahů a využití potenciálu metodických orgánů.

Organizační systém má spíše podprůměrnou úroveň.

3.3.2 Organizace praktického vyučování

Praktické vyučování na odborném učilišti je plánováno standardním způsobem, uskutečňuje se ve čtrnáctidenních cyklech (4 dny teoretického vyučování a 6 dnů odborného výcviku). V praktické škole je prováděno formou cvičení. Skupinovou výuku zabezpečují tři mistři odborné výchovy, část praktické výuky vede instruktorka a učitelé odborných předmětů. Řízením celého úseku je dle organizačního řádu pověřena zástupkyně ředitelky školy. Vzhledem k nízkému počtu pedagogických pracovníků nebyly na tomto úseku metodické orgány zřízeny. Spolupráce mezi mistry odborné výchovy a učiteli odborných předmětů je zaměřena především na přípravu závěrečných zkoušek. Organizace praktického vyučování se řídí zpracovanými řády pro jednotlivá pracoviště.

Praktické vyučování je organizováno takto:

- Žáci oboru **keramické práce** provádějí skupinovou výuku ve školních dílnách a týdenní praxi v soukromé firmě Keramo Loučany (3. ročník).
- Obor **květinářské, zelinářské a ovocnářské práce** má skupinovou výuku zabezpečenu na pozemcích v areálu občanského sdružení Dětské centrum 1990 v Topolanech, část odborného výcviku absolvují žáci na základě dohod uzavřených mezi školou a organizacemi mimo pracoviště školy (Technické služby města Olomouce, a. s., Výstaviště Flora Olomouc).
- Praktická škola se zaměřením na **péči o rodinu a domácnost** provádí praktická cvičení (šití a vaření) v odborné učebně školy.

Organizace praktického vyučování umožňuje plnit požadavky učebních osnov, její úroveň je hodnocena jako průměrná.

3.3.3 Personální struktura

Pedagogičtí pracovníci	Počet pracovníků	Pedagogická a odborná způsobilost			
		úplná	odborná	jen pedagogická	nevyhovující
Učitelé	12	9	1	2	-
Mistři OV	3	-	1	-	2
Instruktoři	1	-	-	-	1
Vychovatelé	3	-	2	-	1
Externí	1	-	-	-	1
Celkem	20	9	4	2	5

Externím pracovníkem je student Filozofické fakulty Univerzity Palackého Olomouc, který zabezpečuje výuku anglického jazyka a konverzace ve speciální základní škole v rozsahu čtyř vyučovacích hodin týdně.

V pedagogickém sboru převládá věková kategorie 30 - 45 roků.

Vyšší úroveň personálního zabezpečení výuky z hlediska předepsané odborné a pedagogické způsobilosti je v typech škol, kde žáci plní povinnou školní docházku. Personální strukturu školy ČŠI celkově hodnotí jako průměrnou.

3.3.4 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Dalšímu vzdělávání a odbornému růstu pedagogických pracovníků je ze strany vedení školy věnována patřičná pozornost. V rámci zpracovaného plánu jsou v této oblasti ředitelkou školy stanoveny priority. Důraz je kladen na doplňování stanovené kvalifikace studiem speciální pedagogiky, účast na seminářích pořádaných vzdělávacími institucemi a sebevzdělávání, především v oblasti nových, netradičních způsobů práce se zdravotně postiženými žáky.

Vyučující mají k dispozici dostatek periodik a odborných publikací. Účast na vzdělávacích akcích je evidována. Případná snaha vyučujících je v tomto směru finančně oceňována.

V průběhu měsíců září až prosinec byli učitelé proškoleni v oblasti způsobů aplikace počítačových programů při výuce. V současné době si kvalifikaci doplňuje zástupkyně ředitelky školy, dvě pedagogické pracovnice na úseku praktického vyučování by měly zahájit studium v příštím školním roce.

Péče o další vzdělávání pedagogických pracovníků je spíše nadprůměrná.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Ředitelka školy vytvořila plán kontrolní činnosti, který je zaměřen především na výchovně-vzdělávací proces. Kontrola není plánována na činnosti související s provozem a ekonomikou školy.

Zpracovaný plán kontrol je orientován na tyto oblasti:

- plnění zadaných úkolů
- kontrola pedagogické dokumentace
- hospitace ve vyučovacích hodinách
- kontrola plnění osnov a estetická úprava tříd
- výchovné poradenství, školní družina, internát
- protidrogová prevence

Provádění kontrol bylo rozděleno v souladu s organizační strukturou mezi bývalou ředitelkou školy a její zástupkyni. Obě sledovaly plnění vytyčených úkolů na určených pracovištích. Realizace prováděných kontrol byla doložena záznamy z jednání pedagogické rady. Hospitace jsou uskutečňovány v dostačující míře. Na základě rozborů hospitovaných hodin jsou přijímána opatření ke zlepšení práce.

Kritéria pro hodnocení pedagogických pracovníků jsou vytvořena. Hodnocení jednotlivých splněných úkolů je prováděno průběžně a na pedagogických radách.

Žáci jsou klasifikováni pravidelně, učitelé mají dostatek podkladů pro jejich hodnocení. Přihlížejí k celkovému stupni mentálního vývoje žáků i k jejich tělesnému postižení. U žáků pomocné školy a části žáků jiných typů škol (s těžším zdravotním postižením) je používáno širší slovní hodnocení. Finální klasifikace žáků má v některých případech pouze motivační charakter a nepostihuje dosaženou úroveň znalostí žáků ve vztahu k požadavkům učebních osnov. U žáků praktické školy s tříletou přípravou by bylo vhodné vymezit závazné standardy učiva pro postup do vyššího ročníku.

Rodiče vyslovili v dotaznících ČŠI asi 90% spokojenost s hodnocením jejich dětí.

ČŠI hodnotí úroveň kontrolního systému jako spíše nadprůměrnou.

3.5 Informační systém, vnitřní a vnější

Informační systém školy má vzhledem ke vzdělávacímu programu i k specifickým potřebám žáků vytvořena pevná pravidla fungování.

Předávání informací uvnitř školy je založeno na tradičních postupech. Vedení školy organizuje pravidelné schůze pedagogické rady, závažná sdělení jsou řešena průběžně podle aktuálních potřeb. K předávání informací je používáno především osobní jednání. Kontakt s rodiči je udržován prostřednictvím „deníčků“, a to ve všech typech škol, studijní výsledky jsou rodičům sdělovány zápisem známek do žákovských knížek a čtyřikrát ročně na konzultačních dnech. V případě potřeby jsou s rodiči průběžně udržovány další písemné, telefonické nebo osobní kontakty.

Veřejnost je o existenci a činnosti školy informována např. pořádáním dnů otevřených dveří, účastí na prezentační výstavě středních škol Scholaris, prodejních akcích a propagací ve sdělovacích prostředcích. Žáci školy vystupují na veřejnosti s různými kulturními programy, které si nacvičili např. v dramatickém nebo tanečním kroužku.

Prezentace školy na veřejnosti je také úzce propojena s aktivitami, které vyvíjí občanské sdružení.

Informační systém školy je nadprůměrný.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Ve vedení povinné dokumentace školy byly zjištěny tyto nedostatky:

- v třídních knihách, katalogových listech a na vysvědčení žáků praktické školy jsou nesprávně uvedeny volitelné a nepovinné předměty
- v třídních knihách, katalogových listech a na vysvědčení žáků odborného učiliště jsou nepovinné předměty nesprávně zařazeny mezi předměty povinné
- záznamy o nepovinných předmětech nejsou vedeny na předepsaných tiskopisech
- nejsou zavedeny evidenční listy dětí mateřské školy

Ostatní dokumentace je zavedena v souladu s § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších úprav.

Povinná dokumentace školy je vedena s nedostatky.

3.7 Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy a výroční zpráva o hospodaření za školní rok 1997/1998 svou strukturou odpovídají § 17e odst. 2, 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších úprav.

Zprávy byly projednány na poradě pracovníků školy a byly předloženy školskému úřadu i zřizovateli.

ČŠI hodnotí úroveň výroční zprávy jako spíše nadprůměrnou, s dobrou vypovídací hodnotou.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

ČŠI provedla podle předložených účetních dokladů kontrolu nákupu učebnic a učebních pomůcek za školní rok 1997/1998. Nákup byl prováděn v souladu se vzdělávacím programem školy. Učebnice (odborné učiliště) a nové učební pomůcky však byly dokupovány v omezené míře.

Celkové posouzení efektivnosti čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu je obtížné, protože ke dni inspekce ještě nebyly vyřešeny majetkoprávní vztahy mezi školou a občanským sdružením a nebyly sepsány nájemní smlouvy. Škola tedy nemá ani evidován vlastní majetek. Účetní úkony školy prováděl do března 1999 ekonom občanského sdružení. V současné době je podle sdělení pověřené ředitelky školy i statutární zástupkyně zřizovatele školy celá záležitost v jednání a připravují se podklady k uzavření nájemních smluv.

Celkové hospodaření školy se státními prostředky nelze vzhledem k dlouhodobě nevyjasněným vztahům objektivně posoudit.

Učebnice a učební pomůcky škola ve sledovaném období nakupovala v souladu s realizovanými výchovně-vzdělávacími programy. ČŠI hodnotí čerpání finančních prostředků v této oblasti jako běžné.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Třídy, ve kterých plní žáci povinnou školní docházku, školní družina a speciální mateřská škola jsou umístěny na odloučeném pracovišti v Olomouci, Husitské ulici 19. Budova byla projektována a původně sloužila jako jesle. Potřebám školy plně neodpovídá. Přízemní prostory odloučeného pracoviště byly po povodních v roce 1997 nově rekonstruovány.

Speciální mateřská škola

Prostorové podmínky speciální mateřské školy nejsou optimální. Děti mají pro denní pobyt k dispozici poměrně malou třídu, která je částečně přepažena, a takto vzniklý prostor slouží jako ložnice pro odpolední odpočinek. Sociální zařízení a jídelna je společná i pro ostatní děti (stacionář, zvláštní a pomocná škola, školní družina).

Vybavení hračkami a učebními pomůckami má poměrně dobrou úroveň. Kromě starších má učitelka k dispozici i nově zakoupené pomůcky, určené především pro rozvoj jemné motoriky.

Speciální základní, zvláštní a pomocná škola

Všechny učebny svou kapacitou odpovídají pouze malému počtu žáků. Nevyhovující prostory jsou pro vyučování v pomocné třídě G. Výuka probíhá v místnosti společné pro stacionář, pomocnou školu a školní družinu. Vybavení této místnosti pro výuku je naprosto nevhodné, chybí odpovídající lavice i židle.

Mimo učebny jsou ve škole další místnosti: sborovna, logopedická pracovna, místnost pro rehabilitaci a posilování a dva malé příruční sklady na uložení pomůcek. Šatnové prostory a jejich vybavení odpovídají potřebě.

Malá provizorní místnost sloužící k rehabilitaci a posilování nestačí požadavkům výuky tělesné výchovy. Proto je využívána tělocvična Fakulty tělesné kultury Univerzity Palackého Olomouc, bazén plaveckého stadionu a jedné základní školy.

Vybavení učebními pomůckami je odpovídající, některé z nich jsou starší, ale funkční. Z audiovizuálních prostředků učitelé nejvíce využívají videorekordéry a televizory. Fond učebnic je postupně doplňován.

Negativem je přenášení imobilních dětí v náručí z přízemí do prvního patra. S ohledem na zdravotní, bezpečnostní a etické důvody je nutno instalovat výtahové zařízení.

Budova školy je obklopena zatravněnými a zelení osázenými plochami, které by měly sloužit ke zdravému pohybu a hrám dětí. Vzhledem k tělesnému postižení některých dětí nejsou přístupové cesty do areálu příliš bezpečné. Dle sdělení ředitelky školy byl vypracován projekt, jehož realizace měla být ukončena k 31. prosinci 1998. S plánovanou úpravou se však dosud nezačalo.

Školní družina

Prostorové podmínky školní družiny nejsou rovněž optimální. K dispozici je pouze jedna větší místnost, která však slouží současně i žákům pomocné školy (třída G) a dětem ze stacionáře; navíc zde všechny děti svačí a obědvají.

Vybavení pomůckami a hračkami je v současné době na průměrné úrovni, vychovatelka si mnohé pomůcky zhotovuje sama.

Praktická škola a odborné učiliště

Třídy a odborné učebny (cvičná kuchyň, počítačová učebna) jsou umístěny v novém objektu s výtahem a bezbariérovou úpravou. Jsou vybaveny moderním nábytkem.

Učitelům a mistrům odborného výcviku je vyčleněna jedna menší místnost jako sborovna.

Učebnice pro žáky odborného učiliště nemá škola v potřebném rozsahu. Chybí učebnice pro výuku matematiky a českého jazyka. Dostatečné není vybavení školy jazykovými příručkami, především Pravidly českého pravopisu, a cvičebnicemi. V odborných předmětech jsou využívány některé učebnice pro žáky středních odborných učilišť. Vlastní učební texty vyučující nezpracovávají. Vybavení audiovizuální technikou i pomůckami je dobré.

Praktické vyučování probíhá v odborných dílnách (keramické, zahradnické, cvičná kuchyň), ve sklenících a na pozemcích Dětského centra. Je zabezpečeno potřebnými nástroji a náradím. Rezervy jsou ve strojním vybavení pro učební obor 27-64-2 Keramické práce. Situaci škola řeší úpravou učebních osnov, exkurzemi a odbornou praxí, kde se žáci s tímto zařízením seznamují. Ve vztahu k počtu žáků jsou zabezpečeny odpovídající prostorové podmínky včetně dalších prostor, jako jsou šatny, sociální zázemí apod.

Veškeré prostory jsou majetkem občanského sdružení a škole jsou pronajímány. Vzhledem k nevyjasněnosti majetkoprávních vztahů nejsou nájemní smlouvy dosud mezi oběma právními subjekty uzavřeny.

Prostorové možnosti školy jsou v současné době maximálně využity, na odloučeném pracovišti jsou značně omezeny. Materiálně-technické podmínky umožňují plnit výchovně-vzdělávací program ve všech typech škol, jejich úroveň hodnotí ČŠI celkově jako průměrnou.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek

Současná prostorová kapacita Speciální školy DC 90, s.r.o., neumožňuje již další zřízení tříd.

Prostory a učebny odloučeného pracoviště jsou malé a neposkytují dětem i žákům přílišný pohyb. Pro odpolední spánek dětí mateřské školy nejsou vytvářeny optimální podmínky, rušivým elementem je provoz školní družiny, která je umístěna ve vedlejší místnosti. Po všech stránkách příznivé prostředí školy v Topolanech umožňuje naplňovat psychohygienické potřeby žáků. Rovněž i zde jsou kapacitní možnosti naplněny.

Rozvrh hodin všech typů škol je vcelku sestaven se zřetelem k psychohygienickým požadavkům, nevhodná je však výuka jazyka českého, matematiky a občanské výchovy ve dvouhodinových blocích v odborném učilišti, matematiky a českého jazyka v praktické škole. Počet přestávek a jejich délka je v souladu s právní normou.

Sociální zázemí žáků na pracovištích odborného výcviku je na dobré úrovni, žáci mají k dispozici sprchy a šatny se skříňkami pro uložení oděvů.

Pitný režim i stravování žáků (svačina a oběd) jsou zabezpečeny.

Výzdoba tříd a ostatních prostor školy v Topolanech i na odloučeném pracovišti má osobitý charakter. V interiérech i na venkovním prostranství jsou vystaveny výtvarné práce, keramické i rukodělné výrobky žáků i klientů stacionáře a chráněných dílen.

Pro relaxaci žáků je ideální úzká spolupráce školy s rehabilitačními pracovníci občanského sdružení. Během inspekce učitelky dbaly na úměrnou psychickou i fyzickou zátěž žáků, ve vyučovacích hodinách na odloučeném pracovišti byly zařazovány i relaxační techniky.

Pozitivní i negativní psychohygienické podmínky jsou v rovnováze, ČŠI je hodnotí jako průměrné.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování

Speciální mateřská škola

Řízené činnosti

Do třídy jsou v současné době zapsány čtyři děti s různým zdravotním postižením (Downův syndrom, atypický autismus, lehká mentální retardace doprovázená hyperkinetickou poruchou chování a další). V souladu s tímto složením byla při všech činnostech rozlišována náročnost úkolů kladených na děti. Učitelka si svou práci plánuje v týdenních celcích, vychází zejména z individuálních vzdělávacích programů; pořizuje si denní stručné hodnocení výchovné práce, vedeny jsou i denní záznamy o zdravotním stavu dítěte. Při sledovaných činnostech učitelka adekvátně reagovala na aktuální situace, potřeby a zájmy dětí, zařazovala relaxační techniky. Při převlékání a hygieně ponechávala prostor pro samostatné zvládnutí činností, současně jim však poskytovala i potřebnou pomoc. Dětem je věnována také pravidelná logopedická a rehabilitační péče.

Pomocná a zvláštní škola

Všeobecně vzdělávací předměty

Z devíti hospitací ve zvláštní a pomocné škole převážně v hodinách českého jazyka (čtení) a matematiky (počty) lze konstatovat, že všechny hodiny byly řádně připravené, promyšlené a vedené s využitím adekvátně zvolených metod. Všechny učitelky uplatňovaly důsledný individuální přístup ke každému žákovi, klidně a trpělivě vysvětlovaly nové učivo, pozitivně motivovaly výsledky práce žáků průběžným slovním hodnocením a pochvalou. Důsledně opravovaly výslovnost žáků a svými výrazovými prostředky řeči podporovaly jejich aktivní řečový projev. Tempo hodin přizpůsobovaly individuálním možnostem žáků, pro zvláště úspěšné měly připravené didaktické hry a další zábavné činnosti. Odborné znalosti a zkušenosti učitelek vytvářely prostor pro uplatnění každého žáka.

Sešity žáků mají zavedenou jednotnou formu, písemná úroveň odpovídá postižení žáků. U některých tělesně postižených žáků využívají učitelé možnost psaní na psacím stroji. Těmto žákům by bylo vhodnější umožnit práci na počítači.

Velmi náročná je práce vyučujících v pomocné škole. Tím, že není zřízen přípravný stupeň, je několik žáků se závažnějším postižením zařazeno přímo v nižším stupni společně s žáky středního, případně vyššího stupně. Jejich přijetí do tohoto stupně pomocné školy bez doporučení z odborného pracoviště (pedagogicko-psychologické poradny nebo speciálně pedagogického centra) je sporné. Žáci jsou zařazováni na základě lékařského doporučení. Psychologické vyšetření provádí psycholog občanského sdružení DC 1990 po přijetí žáků do školy. Přítomnost další pracovnice ve třídě je zajištěna pouze v jednom případě (třída F). Tuto možnost volila ředitelka škola především proto, že vyučující při práci s jedním žákem používá alternativní způsob dorozumívání (makaton, piktogramy).

V pomocné třídě E je dva dny v týdnu vyučována žákyně, které bylo ředitelkou školy neoprávněně vystaveno rozhodnutí o částečném osvobození od výuky.

Speciální základní škola

Hospitace proběhly v hodinách, které byly vyčleněny pro individuální práci s žáky. Způsob práce učitelky a množství předávaných informací odpovídaly těmto specifickým podmínkám. Individuální potřeby a schopnosti žáků byly v plné míře respektovány, žáci pracovali v individuálním tempu, organizace hodin odpovídala psychohygienickým požadavkům. Využití učebnic a pomůcek bylo dostatečně účinné.

V závěru vyučovacích hodin nechybělo pozitivní zhodnocení práce žáků a doporučení pro domácí přípravu.

Praktická škola a odborné učiliště

Český jazyk a literatura

Časové rozvržení učiva nerespektuje plynulé propojení jednotlivých složek jazyka a slohu. Učivo je probíráno odděleně, slohové učivo až v závěru školního roku. Ze zápisů žáků v sešitech vyplývá, že je předmět vyučován jako systém, nikoliv dle požadavků učebních osnov jako systematické procvičování a aplikace pravopisných pravidel při písemném i ústním vyjadřování a pěstování komunikativnosti. Také v literatuře je zbytečně věnována pozornost literárnímu vývoji na průřezu celkovým dílem autora.

Základním nedostatkem hospitovaných hodin bylo frontální vyučování a nedostatečné střídání činností žáků.

Matematika

Navštívené hodiny se vyznačovaly klasickou stavbou, frontálním řízením a nízkým podílem aktivní práce žáků. V rámci jednotlivých ročníků chyběla výraznější diferenciací úkolů, stereotypní přímá práce převažovala nad samostatnou prací. Vyučující nedokázala žáky patřičně motivovat a výuku zpěstřit zajímavějšími činnostmi. V žádné z navštívených hodin nebyla využita klasifikace, průběžné slovní hodnocení výkonu žáků bylo nevýrazné. Vědomosti žáků praktické školy a odborného učiliště jsou vzhledem k požadavkům učebních osnov na nižší úrovni. Finální hodnocení má především motivující charakter.

Informatika

Předmět je zařazen jako volitelný u žáků praktické školy a nepovinný v odborném učilišti. Osnova předmětu je zpracována pro jednotlivé ročníky maximalisticky, zařazené učivo je velmi náročné a přesahuje možnosti většiny žáků. Pro jeho realizaci nemá škola v současné době dostatečné softwarové a hardwarové vybavení. Stanovenou náplň tohoto předmětu tak nelze plnit v celém rozsahu. V podstatě se v tomto předmětu procvičuje učivo matematiky a českého jazyka s využitím výukových programů.

Část dotace volitelných předmětů v praktické škole by bylo vhodnější věnovat například na cvičení z matematiky, českého jazyka nebo k posílení časové dotace pro výuku odborných předmětů.

Občanská výchova

Ve výuce se učitelka orientuje především na aplikaci teoretických poznatků do praxe (praktická škola). Klade důraz na utváření osobnosti, vytváření hodnotových postojů a pochopení vztahů mezi lidmi, osvojování základních občanských práv i povinností.

V průběhu hospitace kladla učitelka důraz na rozvoj komunikativních dovedností, vyvozování závěrů na základě osobních zkušeností, práci s textem a různým obrazovým materiálem. Většina žáků pracovala efektivně, učitelka kladla důraz na individuální potřeby žáků. V hodině byla využita audiovizuální technika, odborná literatura a pomůcky, které si přinesli někteří žáci.

Ze zápisů v sešitech je patrné, že žáci jsou vedeni k pravidelnému sledování denního tisku, k estetické úpravě zápisů, které jsou jasné, krátké a výstižné.

Technologie (keramické práce)

Výuka předmětu respektuje obsah osnov a přihlíží ke specifickým potřebám žáků. Ve třídě, kde je společně vyučován první a třetí ročník, učitelka v průběhu hospitací vhodně propojila výklad učiva jednotlivých ročníků s řízeným rozhovorem, při kterém využila zkušeností žáků z odborného výcviku. Kladla důraz na názornost, samostatný projev žáků, pravidelné střídání činností, individuální přístup a propojení teorie s praxí. Žáci prokázali velmi dobrou orientaci nejen v probíraných tématech, ale i ve starším učivu. V hodinách byli aktivní, byla patrná jejich osobní zainteresovanost a snaha o kvalitní odbornou orientaci v oboru.

Odborný výcvik

Kontrolou dokumentace a přímou účastí v hodinách praktického vyučování bylo zjištěno:

- Prováděné činnosti odpovídaly náplni učebních osnov, v případě výraznějších rozdílů v úrovni žáků byly úkoly diferencovány podle jejich schopností.
- Ve všech pracovních skupinách byla zajištěna dobrá organizace práce, všichni žáci byli účelně zapojeni do praktických činností.
- Žáci odborného učiliště prokazovali při zadaných činnostech samostatnost, odpovědi na dotazy vztahující se k procvičovaným tématům byly na dobré úrovni.
- Mistři odborné výchovy průběžně kontrolovali a hodnotili činnost žáků, v případě potřeby prováděli opakovanou instruktáž.
- Vztah mistrů odborné výchovy k žákům byl pozitivní, motivující, individuální pracovní tempo žáků bylo respektováno.
- Záznamy žáků o prováděných činnostech mají přiměřený rozsah.
- Deníky evidence odborného výcviku jsou zavedeny, způsob jejich vyplňování neumožňuje dostatečně sledovat průběžné plnění tematických plánů a učebních osnov. Plány plnění osnov (přeřazovací plány) na úseku praktického vyučování nejsou vyhodnocovány.
- Krácením stanovené doby vyučovacího dne není v žádném ročníku u obou učebních oborů dodržena délka vyučovací hodiny v trvání 60 minut. V prvních ročnících je délka vyučovacího dne krácena o 30 minut, ve druhém a třetích ročnících o 50 minut.
- Odborný výcvik u obou učebních oborů je prováděn z části na produktivních pracích. Odměna za tuto činnost je žákům poskytována na základě interního předpisu, který je součástí vnitřního řádu školy.

Praktická cvičení - ruční práce

Obsah učiva stanovený osnovami je upraven podle specifických potřeb žáků a jejich schopností. Mezi žáky praktické školy převažují děti s kombinovaným postižením a nižší mentální úrovní.

Učitelka předmětu v hospitovaných hodinách volila pouze individuální přístup, většina žáků nebyla schopna pracovat podle pokynů a bez její bezprostřední pomoci (např. přípravné práce, manipulace s pracovním náradím, pracovní postup, zhotovení stříhů, vypracování výrobku). Žákům bylo zadáváno ruční i strojové šití, někteří se učili pracovat pomocí různých textilních technik. Učitelka kladla důraz na pravidelné střídání činností, respektovala

individuální tempo jednotlivých žáků. Někteří žáci druhého a třetího ročníku zvládali vzhledem ke svému postižení pouze dovednosti, které odpovídaly upraveným osnovám prvního ročníku.

V průběhu praktického vyučování (odborný výcvik, praktická cvičení) nedošlo k porušení psychohygienických podmínek nebo bezpečnosti práce. Poučení o BOZP žáků formou zápisu je provedeno pouze na počátku školního roku, o jejich průběžném proškolení k jednotlivým tématům nejsou záznamy vedeny.

Většina rodičů je spokojena s poskytovanou úrovní vzdělávání. Pozitivně ji v dotaznících ČŠI hodnotí asi 90 % rodičů.

Kvalitu vyučování v kontrolovaných předmětech hodnotí ČŠI jako nadprůměrnou.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Činnost většiny žáků odloučeného pracoviště se v průběhu hospitací vyznačovala dobrým základem získaných dovedností a návyků potřebných pro další vzdělávání. Úspěchy práce v pomocné škole jsou zřetelné především v navazování emocionálních vztahů mezi učiteli a žáky. Výsledky učení příznivě ovlivňují zpracované individuální vzdělávací programy žáků. Přesto se vyskytla část žáků zvláštní i pomocné školy, jejichž výsledky učení nejsou zcela v souladu s požadavky danými jednotlivými vzdělávacími programy.

Česká školní inspekce doporučuje, aby žáci před nástupem do pomocné školy prošli cílenou přípravou tříletého přípravného stupně, kde by došlo k rozvoji smyslového a rozumového vývoje společně s praktickými dovednostmi jednotlivých žáků. Takto připraveni žáci budou schopni lépe plnit osnovy pomocné školy.

Také přímým pozorováním výuky žáků odborného učiliště a praktické školy s tříletou přípravou byly zjištěny rozdíly v dosahované úrovni výsledků učení. V učebním oboru keramické práce se u některých žáků projevila velmi dobrá manuální zručnost. Vyskytli se však i žáci (především v praktické škole), kteří v teoretických vědomostech ani manuálních dovednostech nesplňovali požadavky dané osnovami jednotlivých předmětů. Problematická je především aplikace učiva v praxi a aktivní zapojování žáků do vyučovacího procesu. Rozdíly byly způsobeny různým stupněm mentálního, případně i tělesného postižení žáků. Někteří žáci pracovali na hranici svých možností.

Dalším zdrojem informací o výsledcích učení byly pro ČŠI údaje uvedené v protokolech o závěrečných zkouškách, v kontrolních listech žáků a v další dokumentaci vypracované vedením školy k závěrečným zkouškám. Ve školním roce 1997/1998 konalo v tříletých učebních oborech odborného učiliště závěrečné zkoušky 8 žáků. V celkovém hodnocení prospěli s vyznamenáním 3 žáci, ostatní prospěli. V praktické škole s tříletou přípravou konali zkoušky 3 žáci, všichni je úspěšně absolvovali, 1 žák s vyznamenáním.

Pojetí a obsah závěrečných zkoušek tříleté praktické školy nebyly v loňském školním roce stanoveny v souladu s vyhláškou o ukončování studia. Žáci konali navíc písemnou zkoušku a ústní zkoušku z českého jazyka a matematiky. Vedení školy nepožádalo školský úřad o jmenování předsedy zkušební komise. Tuto funkci vykonala zástupkyně ředitelky školy. Také v tomto školním roce nebyl Školský úřad Olomouc požádán o jmenování předsedy zkušební komise pro zmíněný obor.

V dotaznících ČŠI vyslovilo 56 % rodičů žáků plnění povinnou školní docházku spokojenost s hodnocením výsledků učení jejich dětí a 37,8 % rodičů nemohlo dosaženou úroveň výsledků učení posoudit. Rodiče žáků odborného učiliště a praktické školy jsou téměř v 90 % spokojeni s hodnocením výsledků učení.

Ve výsledcích učení jsou pozitiva a negativa v rovnováze, ČŠI je hodnotí jako průměrné.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Cíle a úkoly, na které se škola zaměřuje při svém výchovném a vzdělávacím působení, příznivě ovlivňují všestranný rozvoj osobnosti dětí mateřské školy i žáků.

Na rozvoji osobnosti dětí mateřské školy byla patrná cílená péče učitelky. Děti se v průběhu inspekce chovaly vstřícně a vystupovaly komunikativně.

Nabízená komplexní péče respektuje požadavky na oblast všeobecného i odborného vzdělávání žáků, klade důraz na jejich individuální vzdělávací cestu, na kultivaci charakteru a postojů i na společenské potřeby. Důkladná znalost žáků, jejich zdravotního stavu i rodinného prostředí napomáhá dodržovat pravidla mezilidských vztahů a předcházet zbytečným stresům. Všichni žáci jsou důsledně vedeni k plnění povinností, stejnou měrou jsou respektována jejich práva. V tomto směru je také koncipován školní řád.

Úzká spolupráce školy s občanským sdružením zabezpečuje dětem mateřské školy i žákům pravidelnou zdravotní a rehabilitační péči.

Osobnost dětí MŠ i žáků a jejich estetické citění dále příznivě ovlivňuje příjemné, vkusně a účelně vybavené prostředí všech prostor školy i venkovního prostranství. Nedílnou součástí rozvoje osobnosti je nabídka dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost školy.

Většina rodičů vyjádřila v dotaznících ČŠI maximální spokojenost s podmínkami, které mají vliv na utváření osobnosti jejich dětí.

Podmínky pro všestranný rozvoj osobnosti dětí mateřské školy i žáků jsou nadprůměrné.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Výchovným poradenstvím ve škole se zabývala ředitelka školy. Zpracovala rámcový plán práce, kde zásadní činnosti výchovného poradenství delegovala na třídní učitelky. Dle potřeby zajišťovala odborné konzultace s psychologem Dětského centra a odborná vyšetření pracovníci pedagogicko-psychologické poradny v Olomouci. V plánu práce byla nastíněna i možnost spolupráce se Speciálně pedagogickým centrem pro mentálně postižené v Olomouci.

Úkoly v oblasti profesionální orientace jsou stanoveny. Žákům je nabízena možnost pokračování ve studiu učebních oborů, které zabezpečuje škola, popř. začlenění do dílen občanského sdružení. Absolventům odborného učiliště doporučuje možnost zaměstnání v tzv. chráněných dílnách zřizovatele.

Preventivní protidrogová činnost je plánovaná, orientuje se na sledování chování žáků a jejich seznamování s problematikou formou přednášek, besed a promítáním videokazet.

Výchovné poradenství není v současné době zajištěno kvalifikovaně. V podmínkách školy je však funkční a jeho činnost je hodnocena jako průměrná.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně-vzdělávací činnost

Škola ve spolupráci se zřizovatelem vyvíjí velmi bohatou mimoškolní činnost a zúčastňuje se mnoha akcí.

Pravidelně se žáci zúčastňují plaveckého výcviku, denně probíhá s vybranými dětmi hipoterapie, zájemci se mohou zapojit do činnosti sportovního klubu. Výtvarně-umělecké

dovednosti jsou rozvíjeny v keramické dílně v Topolanech. Výsledky mimoškolní činnosti byly zúročeny například na Speciální olympiádě v Praze; výrobky z keramické dílny jsou prezentovány při různých příležitostech (výstavy, přehlídky) a jsou i úspěšně prodávány.

Mimoškolní akce jsou plánované na celý školní rok a jsou realizované. Děti a žáci navštěvují pravidelně divadelní představení, pořádají besídky, účastní se výtvarných a sportovních soutěží, jezdí na výlety apod. Škola zcela evidentně a systematicky přispívá v rámci individuálních možností žáků k jejich obohacení a rozvoji kulturně společenských potřeb. V minulém školním roce se žáci školy společně s dalšími klienty Dětského centra zúčastnili charitativního koncertu pro mentálně postižené děti v Praze.

Škola ve spolupráci se zřizovatelem nabízí svým žákům řadu mimoškolních aktivit. ČŠI hodnotí její činnost jako nadprůměrnou.

4.8 Hodnocení činnosti součástí školy

Internát

Používané prostory jsou majetkem občanského sdružení. Hospodářské, administrativní a provozní úkoly internátu zajišťují pracovníci občanského sdružení. Výchovně-vzdělávací a organizační činnost zabezpečují 2 vychovatelky, které mají uzavřenou pracovní smlouvu s ředitelkou školy. Noční službu vykonává pomocný vychovatel, který je zaměstnancem občanského sdružení.

Ubytovací jednotky splňují podmínky pro zařazení do I. kategorie. Každý pokoj má k dispozici sociální zařízení, některé jednotky jsou upraveny pro možnost ubytování tělesně postižených žáků, kteří se pohybují na vozíku. Stravování je zajištěno celodenně.

Činnost internátu se řídí vyhláškou o domovech mládeže. Při kontrole nebylo zjištěno porušení zákonné normy. Žáci mohou pracovat v kroužcích, např. tanečním, dramatickém, keramickém. Jsou jim nabízeny různé sportovní aktivity, kulturní i společenské akce a je zabezpečena rehabilitační péče. Vychovatelky věnují značnou pozornost individuální přípravě žáků na vyučování.

Školní družina

Povinná dokumentace je vedena pečlivě a přehledně, v souladu s příslušnou právní normou.

Vychovatelka zpracovala tematický plán výchovné činnosti a u každého žáka má stanoven specifický úkol pro celý školní rok. Celoroční plán je rozložen do úkolů jednotlivých výchovných činností. Zvláštní pozornost je věnována rozvoji smyslové, společenské a mravní výchovy, jazykových schopností a znalostí. Krátkodobé cíle jsou stanoveny v rozpisu činností na týden. Výchovně-vzdělávací činnost školní družiny je realizována zejména odpočinkovou a relaxační formou i zájmovou činností. V rámci mimoškolních zájmových útvarů se žáci mohou zapojit do práce jezdeckého oddílu a plavání.

Činnost internátu i školní družiny hodnotí ČŠI jako spíše nadprůměrnou.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

- Nabídka výchovně-vzdělávacích programů Speciální školy DC 90, s.r.o., umožňuje dlouhodobé a systematické poskytování speciální péče zdravotně postiženým dětem a žákům od předškolního věku až po získání středního vzdělání.
- Výchovně-vzdělávací práce školy je propojena s činnostmi, které zabezpečuje zřizovatel školy (zdravotní, rehabilitační a sociální péče).
- Výuka probíhá podle platných učebních dokumentů, v plnění učebních osnov všeobecně vzdělávacích předmětů v odborném učilišti byly zjištěny nedostatky.
- Koncepce školy je zřejmá a jasně formulovaná, vychází z analýzy současného stavu.
- Organizační struktura je stanovena, rezerva je ve vytvoření ekonomicko-správního úseku školy. Personální struktura je založena na průměrném procentu odborně a pedagogicky způsobilých pracovníků, vedení školy věnuje pozornost jejich dalšímu vzdělávání.
- Plánovaný systém kontrol zaměřený na průběh výchovně-vzdělávací činnosti je funkční. Výsledky kontrol jsou průběžně analyzovány a vyhodnocovány.
- V odborném a pedagogickém řízení školy, které je celkově hodnoceno jako průměrné, byly zjištěny nedostatky v dodržování právních předpisů a ve vedení povinné dokumentace.
- Celkové hospodaření školy se státními prostředky nelze vzhledem k dlouhodobě nevyjasněným vztahům mezi společností s ručením omezeným (škola) a občanským sdružením (Dětské centrum 90) objektivně posoudit. Proto ČŠI navrhuje provést finanční kontrolu.
- Materiálně-technické podmínky umožňují plnit výchovně-vzdělávací programy jednotlivých typů škol. Kapacita školy je v současné době maximálně využita, prostorové podmínky odloučeného pracoviště jsou omezeny.
- Práce vyučujících ve Speciální škole DC 90, s.r.o., je vzhledem k těžšímu stupni zdravotního postižení zařazených žáků a hlavně jejich kombinovanému postižení velmi náročná. Vyžaduje dobré odborné i metodické znalosti učitelů a mistrů odborné výchovy, klade vysoké nároky na jejich pravidelnou přípravu, ale především na jejich každodenní činnost v průběhu vyučovacích hodin. Naprostá většina pedagogů školy poskytuje žákům speciální péči na nadprůměrné úrovni.
- Výsledky učení jsou do značné míry ovlivněny těžším zdravotním postižením zařazených žáků.
- Nabízená komplexní péče i další aktivity školy vhodně podporují osobnostní rozvoj žáků.
- Naprostá většina rodičů hodnotila v dotaznících ČŠI celkově školu velmi pozitivně.

ČŠI hodnotí práci pedagogických pracovníků jako převážně kvalitní a podíl Speciální školy DC 90, s.r.o., na péči o zdravotně postižené děti a žáky v okrese Olomouc jako velmi přínosný.

